

FACTORI DETERMINANȚI AI COMPORTAMENTULUI ANTREPRENORIAL ÎN CAZUL TINERILOR

BOAGHE DANIELA, studentă, BA-182

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: danielaboaghe@mail.ru

Abstract. *Entrepreneurship is a potential way of integrating young people into the labour market which include the pursuit of opportunities and behaviour beyond resources controlled and limited. In contemporary society, the opening a business can be a real challenge for young people, determined by a number of factors. These factors have a direct influence on entrepreneurial behaviour. Idea, motivation and desire are the key to success for a young entrepreneur, less than capital. These results show the importance of attitudes related to behaviour and also the importance of social norms in the entrepreneurial intention. On the other hand, financial constraints, training in business creation and all those things relating to perceptions of behavioural control have an insignificant effect on intention.*

Key words : *Entrepreneurship; youth; own business; opportunities; future; factors; behaviour*

JEL CLASSIFICATION: L26

INTRODUCERE

Antreprenoriatul este inima lumii afacerilor, ce derivă din dezvoltarea succesului, din eșecuri, la care descurajarea și înfrângerea sunt două dintre cele mai sigure artere care pot ajunge la victorie. Astfel, antreprenoriatul dincolo de economie și dincolo de afaceri este o atitudine, un set de caracteristici care nu sunt neapărat transformate în capital.

Tinerii sunt sfera cea mai activă, care tind să dezvolte idei unice, generate de susținere și viitor. Potrivit economistului austriac Joseph Schumpeter, *un antreprenor este o persoană care este dispusă și capabilă să transforme o nouă idee sau invenție într-o inovație de succes.*

Conform studiului realizat de EY Barometrul, educația și cultura antreprenorială în rândul studenților, ideea și planul de afaceri, dar și calitatea relațiilor de business alături de capitalul inițial sunt, pentru tineri, foarte importante în succesul unui start-up. De asemenea, cele mai importante trei calități pentru un antreprenor de succes sunt viziunea (58%), motivația (53%) și pasiunea (45%), fiind un alt rezultat din studiul realizat de EY în parteneriat cu ASE. [1]

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Comportamentul antreprenorial semnifică o modalitate manifestată de antreprenor, ce include efortul și acțiunea individuală de a implementa o viziune asupra afacerii. Acesta se află continuu într-un proces dinamic.

Peter Drucker enunță că comportamentul antreprenorului indică o anumită persoană să-și pună în pericol cariera și siguranța financiară, în numele unei idei, petrecând mai mult timp, precum și capital într-o acțiune nesigură. [2] Din această afirmație putem deduce că tinerii sunt sensibili la acțiuni, atunci când este vorba de afaceri, manifestând un comportament nesigur, care poate fi generat de o multitudine de factori (tabelul 1).

Tabelul 1. Factori determinanți ai comportamentului antreprenorial în cazul tinerilor

Factori	Caracteristici
Educația antreprenorială și mediul instituțional	Este oferit începând cu nivelul gimnazial sau liceal până la programele universitare. În cadrul învățământului superior, educația antreprenorială are impactul cel mai mare, având în vedere că cei mai mulți antreprenori sunt absolvenți de facultate, iar cunoștințele antreprenoriale se pot dezvolta cel mai bine în această etapă. Ca exemplu servește și Incubatorul de afaceri din cadrul ASEM, (http://www1.ase.md/cartea/index.php?page=incubator) care oferă studenților posibilitatea să desfășoare afaceri proprii, prin punerea în practică a

	propriilor idei. Studiile europene arată că întreprinderile înființate de studenți sau tineri absolvenți sunt cele mai inovatoare și cele mai ambițioase în termeni de cifră de afaceri și număr de angajări.
Accesul la mecanisme de finanțare	Acest factor presupune la apelarea creditelor, granturilor, leasing-ului de la companii cu profil bancar, care pentru tineri ar putea aduce atât oportunități cât și riscuri, sau integrarea în programul “Start pentru tineri” (https://www.odimm.md/ro/despre-program-start-petru-tineri), care are ca scop stimularea comportamentului antreprenorial în cazul tinerilor, pentru a-i încuraja spre lansarea afacerilor în Republica Moldova.
Independența față de angajator	Avantajul acestui factor este că antreprenorul este cel care ia decizii și face ca lucrurile să aibă o anumită direcție stabilită de el însuși, întrucât afacerea este sub conducerea lui și doar el poate gestiona resursele necesare, angaja personal, stabili salariu acestora și remunera după munca depusă. Antreprenorul obține mult mai mult câștig decât dacă ar lucra pentru alți antreprenori sau companii.
Motivația puternică de a reuși	Este AND-ul unui antreprenor de succes, care înfruntă obstacolele și lucrează zilnic asupra barierelor care pot acapara gândirea umană. Un prim pas către acest aspect ar fi aplicarea <i>Teoriei lui Maslow</i> indicând o ordine a necesităților privind satisfacerea acestora, iar cu cât o trebuință se află mai spre vârful piramidei, cu atât ea este mai specific umană, iar satisfacerea ei produce mulțumire și un ritm intens de motivație. Participarea la training-uri cu adevărați antreprenori, este pasul de a ieși din zona de confort și de a interacționa cu lideri, de a descoperi și învăța noi principii (http://start.angrybusiness.md/?ref=absdte). Un alt pas de a primi o motivație puternică, este de-a urma anumite sfaturi, care trebuie să arate ca o rutină (https://angrybusiness.md/blog/9-obiceiuri-care-te-vor-face-mai-energic--deci-mai-productiv).
Asumarea riscului	Responsabilitatea și riscurile, anume acestea sunt invocate cel mai frecvent înainte de a lansa afacerea de către tinerii antreprenori, ca fiind cele mai importante lucruri de care trebuie să se țină cont atunci când ești la început de cale în lumea afacerilor, pentru a depăși inerția și a trece de la ideie la pași concreți în realizarea visului.

Sursa: Elaborat de autor în baza sursei <https://www.traininguri.ro/ro/wp-content/uploads/2010/06/ghidul-antreprenorului-cuprins.pdf>

Conform studiului realizat, în anul 2015, în Republica Moldova, în cazul tinerilor, au fost analizați influența factorilor determinanți asupra comportamentului antreprenorial. Pe primul clasament a fost *dorința de a obține independența financiară* fiind motivația-cheie pentru tineri în cazul deschiderii unei afaceri (3,8 puncte din 5 puncte maximum de importanță), fiind urmată de *posibilitatea realizării personale* (3,6 puncte), apoi de *a conduce, de a-și testa calitățile de lider* revin cu 3,4 puncte, urmate de 3,3 puncte pentru independența față de angajator. Același punctaj apare și în cazul dorinței și abilității de a satisface nevoile clienților mai bine decât alte companii deja existente. În continuare, tinerii au fost determinați de *factorul motivației și dorinței de a aduce o schimbare, inovație* în domeniul ales.[4]

Conform unui studiu realizat în anul 2016, în România, tinerii respondenți considerau că cei mai importanți factori determinanți ai comportamentului antreprenorial erau managementul performant (97%), dorința de atingere a aspirațiilor și obiectivelor personale (88,7%) și capacitatea de asumare a unor riscuri calculate (73,3%). De asemenea, tinerii susțin că comportamentul moral al antreprenorului îi face loiali și entuziaști pe angajați, care, la rândul lor, vor furniza servicii performante către clienți. [5]

Comparând datele studiilor, putem concluziona că marea majoritate a tinerilor din Republica Moldova își deprind un comportament antreprenorial analizând opțiunea de lansare a unei afaceri,

fiind un mijloc de a obține independență financiară și autorealizare, acumulând un procentaj mai mare.

Cauza acestui tip de abordare, independență financiară ca factor determinant al comportamentului antreprenorial este manifestată printr-un nivel ridicat al economiilor, cel al surselor de venituri, câștiguri suplimentare și orice mod prin care banii ajung în mod constant în contul bancar propriu. De asemenea, înseamnă să dispui de resurse financiare necesare pentru a face investiții și să poți folosi timpul după bunul plac. De fapt, independența financiară trebuie să fie precedată de cea personală, pentru că, un tânăr care este încorsetat într-un labirint de nevoi nu se poate bucura de potențialul său de dezvoltare.

Tinerii din România sunt pentru promovarea unui management performant, la care se pune accent sporit pe recunoașterea, încurajarea și motivația angajaților, capacitatea companiei de a-și activa talentele, de a crea o scală corectă a valorilor, de a distribui beneficiile după merit obținând echitate internă. Fiind urmate de dorința și posibilitatea realizării personale, în comun acord cu tinerii din Republica Moldova.

RECOMANDĂRI

Antreprenoriatul nu se rezumă doar la obținerea profitului, dar și la generarea conceptelor omului, a tradițiilor țării, susținerii patriotismului și artei de a implementa ceva frumos, util, ecologic pentru societate. Exemplu de ideie de afacere pentru tineri antreprenori : comercializarea cărților și articolelor vechi de la persoane înaintate, alte categorii de persoane, apoi reciclarea, transformarea acestora în hârtie de copt, prosoape de hârtie, hârtie igienică.

Un alt pas ar fi participarea la training-uri, programe speciale de dezvoltare în domeniul antreprenorial care ar include contact direct cu lideri de afaceri care ar avea un impact semnificativ asupra dezvoltării comportamentului antreprenorial, deoarece, mărturiile, experiențele și viziunile lor agreează colaborările în viitor. Dezvoltarea prin intermediul cărților, socializarea cu oameni inteligenți care ar fi dispuși să contribuie la conceperea unei afaceri și, nu în ultimul rând, motivație, gânduri pozitive, concentrare care vin din interiorul conștiinței și se răsfrâng asupra stilului exterior.

CONCLUZIE

În această lucrare de cercetare, am încercat să analizez intenția tinerilor în lansarea domeniului antreprenorial prin analiza factorilor, în special cei asociați cu comportamentul, normele sociale și percepțiile antreprenoriale. Am căutat să ofer câteva răspunsuri la întrebarea : “Care factori pot influența intenția de a crea propria afacere? ”. Impactul culturii antreprenoriale este de maximă importanță pentru tinerii absolvenți. Evidențiază caracteristicile persoanei și stimulează dorința sa de a-și întreprinde și accentua individualismul, marginalitatea și nevoia lui de a se împlini și de a-și asuma riscuri. Educația și formarea pentru antreprenoriat îndeplinesc obiectivele de succes pentru societatea noastră din punct de vedere economic, politic, social și tehnologic. Ei încurajează tinerii să-și asume riscuri conștiente pentru dezvoltarea de noi organizații care creează valoare și sens.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Antreprenorul în viziunea tinerilor [accesat 28 martie 2020]. Disponibil: <https://revistacariere.ro/inspiratie/actual/antreprenoriatul-in-viziunea-tinerilor-ce-conteaza-cel-mai-mult-pentru-succesul-in-afaceri/>
2. Ghidul tânărului antreprenor de succes [accesat 28 martie 2020]. Disponibil: <http://files.vladac-uvab.webnode.ro/200000363-52160530fe/manual-antreprenoriat-iulie%202015.pdf>
3. Ghidul antreprenorului [accesat 15 aprilie 2020]. Disponibil: <https://www.traininguri.ro/wp-content/uploads/2010/06/ghidul-antreprenorului-cuprins.pdf>
4. Studiul de evaluare a necesităților de instruire ale tineretului la lansarea și dezvoltarea unui start-up. Disponibil: https://issuu.com/dreamupsinnovationcampus/docs/studiul_de_evaluare_a_necesita_t
5. Dat sau rezultat? Aptitudini și comportamente antreprenoriale. [accesat 10 aprilie 2020]. Disponibil: <https://revistacariere.ro/leadership/dat-sau-rezultat-aptitudini-si-comportamente-antreprenoriale/>
6. Emin S. (2004). Les facteurs déterminants de la création d’entreprise par les chercheurs publics : application des modèles d’intention. Revue de l’Entrepreneuriat, vol.3,n°1 ;

7. Schoof, U. (2006). “Stimulating Youth Entrepreneurship: Barriers and incentives to enterprise start-ups by young people”, International Labour Office ;
8. Chigunta, F. (2002). “Youth Entrepreneurship: Meeting the Key Challenges”, European Youth Forum Position Paper on Youth Entrepreneurship

**Coordonator științific: HĂBĂȘESCU MARIANA, lector univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: habasescu.mariana.mihail@ase.md**